

Harkinnanvarainen valtionosuus 2024

KHALL 26.08.2024 § 236
48/02.05.01.00/2023

Valmistelija

Kunnanjohtaja Pertti Severinkangas

Valtionvarainministeriö on kirjeellään 20.8.2024 lähestynyt kuntia mahdollisuudesta hakea harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemukseen merkittävä se, milloin valtuusto käsittelee ne ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Avustuksen myöntämisen ehtona on myös, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävällässä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous- että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.

Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen velanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Siikajoen kunnan vuoden 2023 tilinpäätös muodostui – 1 847 831,52 euroa alijäämäiseksi. Vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen taseen yli-/alijäämitilillä on ylijäämää 8 482 413,21 euroa. Vuoden 2024 muutetun talousarvion mukaan alijäämää on syntymässä – 2 023 125 euroa, jolloin tilinpäätöksen jälkeen taseessa olisi kertynyttä ylijäämää noin 6,4 miljoonaa euroa. Myöskään valtuuston 18.6.2024 hyväksymässä talouden tasapainottamisohjelmassa ei saavuteta säästöjä tarpeeksi vuosien 2025-2027 aikana. Alijäämää kertyy 2025-2027 vuosien aikana arviolta 4,4 miljoonaa euroa ja taseen ylijäämää on tuolloin jäljellä vain noin 2 miljoonaa.

Tarkemmat ehdot harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemiselle ilmenevät liitteenä olevasta kirjeestä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Pertti Severinkangas
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Siikajoen kunta hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta yhteensä 500 000 euroa vuonna 2024 ja oikeuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan täydentämään ja toimittamaan hakuasiakirjat Valtiovarainministeriöön.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.